

1

Viimeiset asiakkaat olivat juuri poistuneet. Viisikymppinen, hienoisesti humaltunut pariskunta asteli verkkaisesti yöhön. Tuohon epämääräiseen aikaan vuorokaudesta, jolloin Lyonin valot alkoivat häilähdellä, Jérôme Thévenay naksautti oven lukkoon ja veti metalliverhon alas. Ravintola Peukaloisen kadunpuoleiset ikkunanäkymät katosivat.

Hän sammutti kahvinkeitTIMEN, pyyhki baaritiskin, sulki Grand-Marnier-likööripullon, laittoi astianpesukoneen jäljiltä edelleen lämpimät ja huuruiset jalkalasiat paikoilleen ja tarkasti pikaisesti keittiön. Siellä oli siistiä. Terästasot olivat tahrattomat, kattilat ripustettu paikoilleen, matot lakaistu, liedet puhdistettu ja lattia luututtu. Kaikki oli mallillaan niin kuin aina Toinoun päätettyä työvuoronsa.

Jérôme pyyhki liitutaulun nukkavierulla, ruutukuvioidulla rätillä, sitten hän tarttui valkoiseen liituun ja kirjoitti pyöreällä käsialalla seuraavan päivän ruokalistan:

Mausteista pistaasimakkaraa leipäkuoressa

tai

Katkarapununakas

~

Sisälmyksiä lyonilaiseen tapaan

tai

Vasikanmaksaa persiljavalikokastikkeessa

~
Lyoninrosetteja
tai
Kurpitsapiirakkaa

Alkuruoka, pääruoka ja jälkiruoka, lasi beaujolais-viiniä ja kahvi: kiinteä hinta, johon sisältyi palvelumaksu. Hän luki kirjoittamansa rivit useaan kertaan. Mikään ei närästännyt yhtä pahasti kuin kirjoitusvirhe. Hän oli todistanut, kuinka asiakkaat menettivät ruokahalunsa väärän konsonantin tai huolimattoman monikon käytön takia.

Hän nosti liitutaulun pidikkeeseen ja asettui korkealle jakkaralle kassakoneen ääreen. Arkipäiväksi menekki oli ollut kohutuullista. Väkeä ei ollut käynyt paljon, mutta à la carte -annoksia oli tilattu sen verran, että loppusaldo oli voiton puolella. Hän lajitteli kuitit ja laski kassan kahteen kertaan, näppäili laskinta yhdellä sormella ja raapusti summat tilikirjaan. Hänen pitäisi näköjään tilata kolme laatikollista saint-amour-viiniä, jotta se ei loppuisi kesken ja käydä kauppahallissa Renée Richardin liikkeessä ostamassa saint-marcellin-juustoa.

Hän suoritti laskelmat loppuun, täydensi verokirjanpidon ja merkitsi ostot. Hän keskittyi sarakkeiden tarkastamiseen eikä kuullut mitään. Korkeintaan näki varjon vilaukselta. Hän ei ehtinyt kääntyä. Yhtäkkiä tuli vain pimeää.

Kun hän havahtui, kesti hetken ennen kuin hän ymmärsi, mitä

oli tapahtunut. Viiltävä kipu takaraivossa, käsivarret selän takana, ranteet siteissä, makuulla lattialaatoilla, nilkat teipattuina, muovipussi liimautuneena suuta vasten... Jäätävä pimeys... Kurkkua kuristi, henki ei kulkenut... Hän rimpuili, vääntelehti, kähisi... Ilmaa...! Hän ajatteli vaimoaan, lapsiaan... Ilmaa...! Huulia kuivasi, kieli turposi, hän yritti huutaa, tunsi tukehtuvansa, korisi... Hän ei saanut henkeä, nenä oli tukossa, silmiä kirveli... Ilmaa...! Piti rauhoittua, pysyä paikoillaan... Sydän hakkaasi, ohimot tykyttivät... Hän ajatteli taas vaimoaan ja lapsiaan... Ilmaa...! Ilmaa...! Viimeinen säpsähdys, viimeinen myykkä huuto. Ja yhtäkkiä kaikki oli pelkkää valkoista valoa.

2

Ympärillä ei levittäytynyt enää maaseutu, muttei vielä kaupunkikaan. Pari tehtaanpiippua tuprutti tummaa savua vaaleanharmaalle taivaalle. Siellä täällä näkyi ostoskeskuksia omakotialueiden keskellä ja rakennusryppäitä varastoalueiden lomassa. Luonto väistyi vähitellen. Vajaan kymmenen minuutin kuluttua luotijuna pysähtyisi Gare de la Part-Dieun asemalle ja tyhjentäisi matkanteon hienoisen nytkähtelyn rauhoittamat ihmiset laiturille. Junasta noustuaan toimihenkilöt loihitsivat kasvoilleen dynaamisen ilmeen, yritysjohtajat nostaisivat leuan pystyyn, liikenneset suoristaisivat jakkupukuaan ja eläkeläiset yrittäisivät näyttää kiireisiltä. Aamujunalla Pariisista Lyoniin ei juuri matkustanut

hilpeitä turisteja ja vielä vähemmän lapsiperheitä. Oli työpäivä, aika näyttää sosiaalista menestystä.